

ที่ นพ ๐๐๒๓.๔/๑๐๘๗

ศาลากลางจังหวัดนครพนม
ถนนอภิบาลบัญชา นพ. ๔๕๐๐

กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอหารือการปรับเป็นพินัย กรณีฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๕/๙ ๔๐๒๓ จำนวน ๑ ฉบับ
ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๗

ด้วยจังหวัดนครพนมได้รับแจ้งจากการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแห่งกรรนีองค์การบริหารส่วนตำบลไทรร่องได้ขอคำปรึกษาปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ และคณะกรรมการฯได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและมีความเห็นแล้ว จึงขอให้แจ้งเวียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานโดยไม่ต้องขอคำปรึกษาจากคณะกรรมการฯว่าด้วยการปรับพินัยอีก ตามข้อ ๙ วรรคสอง แห่งระเบียบคณะกรรมการฯว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เรื่อง การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๖

เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามแนวทางเดียวกัน จังหวัดนครพนมจึงแจ้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

กัน

(นางณิตา เหลืองธิสกุล)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐ ๔๒๕๑ ๕๗๗๐
www.npmlocal.go.th
ผู้ประสานงาน (นายธิติพงษ์ กุลภา) ๐๖ ๑๐๔๕ ๗๗๗๑

ຄລຸມຈະໜີກິງໝາຍາ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนครราชาธิสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

၁၇၈ ကိုယ်ရေး မြတ်စွာ

เรื่อง ขอหารือการปรับเป็นพนัก กรณีฝ่ายนิติบัญญัติการขุดดินและถอนดิน พ.ศ.
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๗/๒๐๘
ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๗

ค่าจราจรทางบกที่ได้รับ	จำนวนเงินบาท
รับที่	๑๙๘๗๗
ลงวันที่	๑๖ ๗.๘. ๒๕๖๗
เจ้า	

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งว่า องค์การบริหารส่วนตำบลໄรร่อนได้ขอคำปรึกษาปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติการชุดดินและดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ และคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและมีความเห็นแล้ว จึงขอให้แจ้งเวียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานโดยไม่ต้องขอคำปรึกษาจากคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยอีก ตามข้อ ๙ วรรคสอง แห่งระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เรื่อง การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการปรับเป็นพนัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามแนวทางเดียวกัน
จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกวิทย์ มีเพียร)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
ดีกรมส่งเสริมการปกครองท้อง

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๑
โทร. ๐๘๒๔๗-๕๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นางสาววานีรา ยศชัย

(สิ่งที่ส่งมาด้วย)

เอกสารแนบท้าย

QR Code ไฟล์สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ที่ นท ๐๘๐๔.๕/๖๔๐๒๓ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๗

ที่ นร ๐๙๐๒/๒๐๘

หนังสือเดินทางราชการบุคคลท่องถือน
เลขรับ..... ๔๒๑๔๑
วันที่ / ๑๓ ก.ย. ๒๕๖๗
เวลา.....

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอหารือการปรับเป็นพินัย กรณีฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการชุดดินและภมดิน พ.ศ. ๒๕๕๓
กฤษฎีกา

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เรื่อง การปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติ
การชุดดินและภมดิน พ.ศ. ๒๕๕๓

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลไร่โถได้ขอคำปรึกษาบัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับ
การปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติการชุดดินและภมดิน พ.ศ. ๒๕๕๓ และคณะกรรมการว่าด้วย
การปรับเป็นพินัยได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและมีความเห็นปรากฏตามบันทึกคณะกรรมการว่าด้วย
การปรับเป็นพินัยตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานฯ จึงขอจัดส่งคำปรึกษาดังกล่าวให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ
เพื่อแจ้งเรียนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานโดยไม่ต้องขอคำปรึกษา
จากคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยอีก ทั้งนี้ ตามข้อ ๕ วรรคสอง แห่งระเบียบคณะกรรมการ
ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เรื่อง การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิตประพันธ์)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายกระบวนการยุติธรรม
ฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๐๕๘ (นางสาวกัญญาฯ)
โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๐๑
www.octs.go.th
www.lawreform.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@octs.go.th

กุลผู้อำนวยการกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
เลขรับ..... ๖๗๙

บันทึกคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย
เรื่อง การปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติการชุดดินและถนน พ.ศ. ๒๕๔๓

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถ ได้มีหนังสือ ที่ สพ ๗๕๖๐๑/๒๗๕ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถได้รับแจ้งว่ามีผู้ชุดดินบริเวณหมู่ ๑๐ ตำบลไร่รถ ขนาดพื้นที่ปากบ่อตันประมาณ ๑,๕๑๒ ตารางเมตร สีก่ำประมาณ ๘ เมตร ระยะห่างจากปากบ่อถึงแนวที่ดินประมาณ ๒ เมตร โดยไม่ได้รับใบรับแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งผู้ชุดดินเริ่มขุดดินในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ และองค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถเข้าตรวจสอบแล้ว จึงมีคำสั่งให้หยุดการชุดดินและให้ผู้ชุดดินดำเนินการแจ้งการชุดดินต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นและให้ดำเนินการจัดการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหรือจัดการแก้ไขการชุดดินให้ถูกต้อง ซึ่งผู้ชุดดินได้หยุดการชุดดินแล้ว แต่ไม่ได้แจ้งการชุดดินต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นและไม่ดำเนินการจัดการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหรือจัดการแก้ไขการชุดดินให้ถูกต้อง จึงเข้าข่ายเป็นความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติการชุดดินและถนน พ.ศ. ๒๕๔๓

เนื่องจากมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองร้อยสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ มีผลใช้บังคับวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖) ต่อมาระยะหนึ่งได้ยกออกประกาศ เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติการชุดดินและถนน พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยให้มีผลบังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๗ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๗)

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถจึงขอหารือคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย ดังนี้

๑. กรณีการกระทำความผิดที่อยู่ในระหว่างที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลใช้บังคับแล้ว แต่ยังไม่มีประกาศกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติการชุดดินและถนน พ.ศ. ๒๕๔๓ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถจะต้องดำเนินการตามกฎหมายฉบับได้

๒. กรณีตามที่หารือข้อ ๑ หากต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กับการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติการชุดดินและถนน พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดกรรมเดียว เป็นทั้งความผิดทางพินัยและความผิดอาญา ดังนั้น ความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งระบุว่า “จะคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” องค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถ จึงต้องดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน และเนื่องจากความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดที่สามารถเปรียบเทียบได้ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการชุดดินและถนนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถจะต้องรอผลการสอบสวนจากพนักงานสอบสวนก่อนดำเนินการปรับเป็นพินัยในความผิดตามมาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๐ เพราะต้องลงบทกำหนดค่าปรับ

เป็นพินัยสูงสุดตามมาตรา ๑๕ ประกอบมาตรา ๑๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ ถูกต้องหรือไม่ หรือต้องดำเนินการอย่างไร

๓. กรณีอายุความตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ ซึ่งบัญญัติว่าถ้ามิได้มีคำสั่งปรับเป็นพินัยหรือฟ้องร้องภายในกำหนดสองปีนับแต่วันกระทำการผิด เป็นอันขาดอายุความ เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยจะกำหนดเป็นอย่างอื่น ดังนั้น การกระทำการผิดตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดินฯ ในระหว่างที่องค์การบริหารส่วนตำบล ไรรอกเสนอเรื่องเพื่อขอหารือคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยนี้ อายุความจะ溯คืนยุดลง หรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยได้พิจารณาข้อหารือขององค์การบริหาร ส่วนตำบลไรรอก โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง) และผู้แทนองค์การ บริหารส่วนตำบลไรรอก เป็นผู้ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีที่มีการกระทำการผิดตามพระราชบัญญัติการขุดดิน และถอนดิน พ.ศ. ๒๕๕๓ ในระหว่างที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลใช้บังคับแล้ว แต่ยังไม่มีประกาศกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย ตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดิน พ.ศ. ๒๕๕๓ องค์การบริหารส่วนตำบลไรรอกจะต้อง ดำเนินการอย่างไร เห็นว่า มาตรา ๔๕ (๑)^๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้บรรดาความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๓๙^๒

^๑มาตรา ๔๕ บรรดาความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๗

(๑) ถ้าอยู่ในระหว่างการดำเนินการของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ ให้ถือว่าผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบปรับนั้นเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการปรับเป็นพินัยไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ถ้าอยู่ในระหว่างการดำเนินการของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ให้พนักงาน สอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ลงเรื่องไปให้เจ้าหน้าที่ของรัฐภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เปลี่ยน เป็นความผิดทางพินัยเพื่อดำเนินการต่อไป

(๓) ถ้าอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ให้ศาลพิจารณาปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

^๒มาตรา ๓๙ เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มิโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในปัจจุบัน ห้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็นความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐^๑ หรือมาตรา ๔๒^๒ ถ้าอยู่ในระหว่างการดำเนินการของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับให้ถือว่าผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับนั้นเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ และดำเนินการปรับเป็นพนัยฯ เป็นตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ เมื่อความผิดอาญาตามพระราชบัญญัติการชุดเดิมและสมเดินฯ ได้เปลี่ยนเป็นความผิดทางพนัยฯ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙^๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ โดยปรากฏข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงว่า องค์การบริหารส่วนตำบลໄรรอดพบทึนการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ การชุดเดิมและสมเดินฯ และส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการตรวจสอบ รังวัด และทำแผนที่แนวเขตที่ผู้ชุดเดิน ทำการชุดเดินโดยมีขอบแล้ว ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่ความผิดนั้นอยู่ในระหว่างการดำเนินการเปรียบเทียบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลໄรรอดตามมาตรา ๔๕ (๑)^๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายซึ่งเป็นผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ ตามมาตรา ๔๒^๕ แห่งพระราชบัญญัติการชุดเดิมและสมเดินฯ จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ และสามารถดำเนินการปรับเป็นพนัยฯ เป็นตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ ตามมาตรา ๔๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับ เป็นพนัยฯ ได้ ต่อมาเมื่อมีประกาศกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐออกมาเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๗ โดย กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นตำแหน่งเดียวกันกับผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการชุดเดิมและสมเดินฯ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ แล้ว หากยังไม่มีการออกคำสั่งปรับเป็นพนัยฯ เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ตามประกาศดังกล่าว ย่อมสามารถดำเนินการออกคำสั่งปรับเป็นพนัยต่อไปได้

“มาตรา ๔๐ บรรดาความผิดอาญาที่มิให้โทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ จะเปลี่ยนเป็นความผิดทางพนัยก็ได้ โดยตราเป็นพระราชบุญถวาย

ก่อนตราพระราชบุญถวายตามวาระหนึ่ง ให้คณะกรรมการตั้งขึ้น เสนอร่างพระราชบุญถวายแก้นั้น ให้สภากู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว หากสภากู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภามีมติไม่เห็นชอบ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราพระราชบุญถวายดังกล่าวต่อไป

การตราพระราชบุญถวายตามวาระหนึ่งจะเปลี่ยนความผิดอาญาที่มิให้โทษปรับสถานเดียว เป็นความผิดทางพนัยตามกฎหมายที่ระบุไว้ในบัญชีบางมาตราหรือทุกมาตรา โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการเปลี่ยน ไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้

“มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจของค่าปรุงครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ ท้องถิ่นกำหนดโทษจำคุกหรือให้โทษปรับอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ไม่เกินที่กฎหมาย นั้นกำหนด เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยน อำนาจขององค์ค่าปรุงครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะในการกำหนดโทษปรับอาญาเป็นการปรับเป็นพนัยไม่เกินอัตราก ที่กำหนดสำหรับการกำหนดโทษปรับอาญา

บรรดาข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ยังใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันพ้นกำหนดเวลาตามวาระหนึ่ง ถ้าได้กำหนดความผิดอาญาที่มิให้โทษปรับสถานเดียว ให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่เป็นความผิดทางพนัยฯ และให้ถือว่า อัตราให้โทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพนัยตามพระราชบัญญัตินี้

๑. โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

๒. โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

“มาตรา ๔๒ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ออกจากมาตรา ๓๕ วรรคสอง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้ เมื่อผู้ต้องหา ได้สำเร็จค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา

ประเด็นที่สอง กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลໄร่รอกพบทึนการกระทำการทำความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ องค์การบริหารส่วนตำบลໄร่รอกจะต้องดำเนินการอย่างไร เนื่องจาก การกระทำการทำความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นการขุดดินโดยไม่ได้รับใบรับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ส่วนความผิดตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดินฯ ซึ่งเป็นการขุดดินหรือถอนดินไม่ถูกต้องตามที่กำหนดในกฎหมาย เมื่อมีการกระทำการทำความผิดฐานขุดดินโดยไม่ได้แจ้ง ย่อมเป็นการกระทำการทำความผิดฐานขุดดินโดยไม่เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายระหว่างวันอยู่ด้วย จึงเป็นเจตนาเดียวกันเป็นการกระทำการเดียวกันโดยกฎหมายหลายบท เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามข้อหารือว่า องค์การบริหารส่วนตำบลໄร่รอกพบทึนการกระทำการทำความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดินฯ ซึ่งความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดอาญาที่เปรียบเทียบได้ตามมาตรา ๔๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดินฯ องค์การบริหารส่วนตำบลໄร่รอกจึงต้องดำเนินการเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาในความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ตามที่มาตรา ๑๖ (๔)^๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ บัญญัติไว้ต่อไป

สำหรับความผิดตามมาตรา ๔๑^๓ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดินฯ ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้ขุดดินได้รับคำสั่งของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นให้จัดการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หรือจัดการแก้ไขการขุดดินหรือถอนดินแล้ว แต่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น อีกเป็นการกระทำการทำความผิดอีกกรณีหนึ่งด้วยหากจากการกระทำการทำความผิดตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดินฯ และเมื่อความผิดตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดินฯ ถูกเปลี่ยนเป็นความผิดทางพนัยตามมาตรา ๓๙^๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ แล้ว

“มาตรา ๓๕ ผู้ใดทำการขุดดินตามมาตรา ๑๗ หรือทำการถอนดินตามมาตรา ๒๖ วรรคสาม โดยไม่ได้รับใบรับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๖ วรรคสี่ แล้วแต่กรณี ต้องรายงานให้เจ้าหน้าที่ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากการกระทำตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในบริเวณที่มีบุคคลดินหรือถอนดินตามมาตรา ๖ (๑) ผู้นั้น ต้องรายงานให้เจ้าหน้าที่ไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

“มาตรา ๓๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๗ มีความผิดทางพนัยต้องชำระค่าปรับเป็นพนัยไม่เกินสามหมื่นบาทและชำระค่าปรับเป็นพนัยเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาท ตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตาม

๑“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

๒“มาตรา ๑๖ การกระทำใดอันเป็นกรรมเดียวเป็นทั้งความผิดทางพนัยและความผิดอาญาให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) ถ้าความผิดอาญาดังกล่าวเปรียบเทียบได้ และได้มีการชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้วให้ความผิดทางพนัยนี้เป็นอันยุติ

“มาตรา ๔๑ ผู้ใดได้รับคำสั่งของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นให้จัดการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หรือจัดการแก้ไขการขุดดินหรือถอนดินตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง หรือ วรรคสอง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น มีความผิดทางพนัยต้องชำระค่าปรับเป็นพนัยไม่เกินสามหมื่นบาทและชำระค่าปรับเป็นพนัยเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ไม่ปฏิบัติตาม

๓“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลໄรรรถจึงดำเนินการปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ ได้ตามที่ให้ความเห็นไว้ในประเด็นที่หนึ่งแล้ว

ประเด็นที่สาม ในระหว่างที่องค์การบริหารส่วนตำบลໄรรรถขอหารือต่อคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย จะมีผลให้อายุความสะอาดดูดหุดลงหรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๑๙๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติว่า ถ้ามีได้มีคำสั่งปรับเป็นพินัย หรือฟ้องร้องภายใต้กฎหมายดังกล่าว แต่ว่าด้วยการที่มีกำหนดสองปีนับแต่วันกระทำการผิดเป็นอันขาดอายุความ เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยจะกำหนดเป็นอย่างอื่น เมื่อพระราชบัญญัติการชุดดินและคอมดิน พ.ศ. ๒๕๕๓ ฉบับเป็นกฎหมายที่บัญญัติความผิดทางพินัยไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับอายุความไว้เป็นอย่างอื่น ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ กำหนดให้อายุความการดำเนินคดีความผิดทางพินัยสะอาดดูดหุดลง ดังนั้น ในระหว่างที่องค์การบริหารส่วนตำบลໄรรรถขอหารือต่อคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย จึงไม่มีผลให้อายุความสะอาดดูดหุดลง การปรับเป็นพินัยหรือฟ้องผู้กระทำการผิดตามพระราชบัญญัติการชุดดินและคอมดินฯ จึงต้องกระทำการในกำหนดสองปีนับแต่วันกระทำการผิดตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ

ป. ๗๗๗

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๖๗

*มาตรา ๑๙ ในคดีความผิดทางพินัย ถ้ามีได้มีคำสั่งปรับเป็นพินัยหรือฟ้องภายใต้กฎหมายดังกล่าว แต่วันกระทำการผิด เป็นอันขาดอายุความ เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น